

Konkurences padome

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67282865, fakss 67242141, e-pasts pasts@kp.gov.lv, www.kp.gov.lv

Rīgā

29.12.2022. Nr. 1.7-2/1266
Uz 07.11.2022 Nr. 2022/96

SIA “CSE COE”

Limbažu novada pašvaldībai

Par SIA “Olimpiskais centrs “Limbaži””

Konkurences padome (turpmāk – KP) ir saņēmusi SIA “CSE COE”¹ iesniegumu, kurā lūgts sniegt KP atzinumu par līdzdalības izvērtējumu (turpmāk – Izvērtējums) Limbažu novada pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība) kapitālsabiedrībā SIA “Olimpiskais centrs “Limbaži”” (turpmāk – OCL).

Priekšnoteikumi publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā ir noteikti Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk – VPIL) 88. panta pirmajā daļā, proti, tiek novērsta tirgus nepilnība, radītas preces vai pakalpojumi vai pārvaldīti īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

Savukārt, lai pamatotu, ka citādā veidā nav iespējams efektīvi sasniegt minētā panta pirmajā daļā noteiktos mērķus, publiskai personai ir nepieciešams veikt paredzētās rīcības juridisko un ekonomisko izvērtējumu, t.sk. ietekmes uz konkurenci izvērtējumu un iespējamo konkurences neitralitātes risku izvērtējumu, kā arī konsultēties ar kompetentajām institūcijām konkurences aizsardzības jomā un komersantus pārstāvošajām biedrībām vai nodibinājumiem.

Ņemot vērā, ka ir veikts VPIL 88. panta otrajā daļā paredzētais rīcības juridiskais un ekonomiskais izvērtējums, kā arī viedokli ir sniegušas biedrība “Latvijas Sporta federāciju padome” (turpmāk – LSFP) un biedrība “Latvijas Pašvaldību savienība” (turpmāk – LPS), KP sniegs atzinumu par Pašvaldības līdzdalības saglabāšanu kapitālsabiedrībā.

LSFP cita starpā norādījusi, ka OCL vidēja termiņa darbības stratēģijā 2021.–2025.gadam ir arī pamatots, ka viss materiāltehniskais nodrošinājums, atbilst tam, lai realizētu OCL mērķus – šajās sporta bāzēs var organizēt sporta sacensības, sporta pasākumus, seminārus, kas veicina olimpiskās kustības propagandēšanu. Tiek veikts ieguldījums Limbažu novada sporta attīstībā un atbalstīšanā, kā arī nodrošināti treniņu un sacensību apstākļi augstu sasniegumu sporta veicināšanā.

LPS norādījusi, ka, tās ieskatā, pašvaldībām ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums rūpēties par to, lai konkrētās teritorijas ikvienam iedzīvotājam būtu pieejami nepieciešamie

¹ SIA “CSE COE”, atbilstoši ar Limbažu novada pašvaldību noslēgtajam pakalpojuma līgumam Nr.4.10.4/22/267 (no 07.07.2022.) “Limbažu novada pašvaldības līdzdalības izvērtējums kapitālsabiedrībās” noteikumiem veica juridisko, ekonomisko un ietekmes uz konkurenci izvērtējumu kapitālsabiedrībām, kurās Limbažu novada pašvaldība ir kapitāldaļu turētāja.

pakalpojumi. Pakalpojumu nodrošināšanas veida un formas izvēle ir katras pašvaldības domes kompetence.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra datiem 59,39 % OCL kapitāldaļu pieder Pašvaldībai, 40 % kapitāldaļu pieder biedrībai “Latvijas Olimpiskā komiteja” (turpmāk – LOK), nepilns procents OCL kapitāldaļu pieder citām personām².

Ar Limbažu novada domes lēmumu (sēdes protokols Nr.14 26.11.2009.) no 01.01.2010. OCL tika noteikta kā atbildīgā sporta institūcija Pašvaldības teritorijā.

Pašvaldība ar OCL 29.04.2019. noslēgusi deleģēšanas līgumu Nr. 4.15.18/19/15 ar uzdevumu apsaimniekot Pašvaldībai piederošās sporta ēkas un būves ar tajās esošo inventāru Limbažos:

- 1) Limbažu pilsētas sporta kompleksu, Sporta ielā 3;
- 2) Sporta halli un administratīvo ēku, Parka ielā 36;
- 3) Airēšanas bāzi, Lielzera ielā 33;
- 4) Limbažu un Salacgrīvas novada sporta skolas peldbaseinu, Jaunatnes ielā 4a.

Līdz ar to OCL nodrošina ekspluatāciju sporta kompleksam, kurā ietilpst airēšanas bāze ar airēšanas distanci un sportistu viesnīcu, sporta halle un stadiona komplekss ar sportistu viesnīcu, Limbažu pilsētas daudzfunkcionālais sporta un veselības komplekss.

Viens no galvenajiem OCL uzdevumiem ir nodrošināt pārvaldīšanā nodoto Pašvaldības sporta bāzu darbību un pieejamību izglītības procesa īstenošanai un sporta pasākumu organizēšanai Pašvaldības administratīvajā teritorijā esošajām izglītības iestādēm, sporta biedrībām un iedzīvotājiem. Aptuveni 95 % no OCL sporta infrastruktūrā pieejamā laika noslogo Pašvaldība saskaņā ar deleģēšanas līgumu.

Ar LOK valdes 28.05.2021. sēdes Nr. 21 lēmumu Nr. 77 tika apstiprināts OCL Reģionālā Olimpiskā centra statuss³. Tādējādi OCL nodrošina vienu no sešiem reģionālajiem Olimpiskajiem centriem Latvijā darbību.

Atbilstoši likuma “Par pašvaldībām” 15. panta pirmās daļas 6. punktam Pašvaldībai ir pienākums *nodrošināt veselības aprūpes pieejamību, kā arī veicināt iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu un sportu.*

OCL vispārējais stratēģiskais mērķis periodam 2021. – 2025. ir nostiprināt un pilnveidot OCL kā nozīmīgāko daudzfunkcionālo sporta kompleksu Limbažu novadā, popularizējot sporta aktivitātes, interesi par sportu. Nodrošināt klientu apmierinātību ar saņemto pakalpojumu un OCL efektīvu darbību. Palielināt Sporta kompleksa (airēšanas bāze, sporta halle, stadions, Limbažu peldbaseins, sportistu viesnīca) noslogotību, sekmēt sporta attīstības iespējas, radīt kvalitatīvu mācību treniņu bāzi augsta līmeņa nacionālo un starptautisko sportistu sagatavošanai olimpiskajos sporta veidos, kā arī uzlabot iedzīvotāju sporta kultūras un veselības līmeni⁴.

Saskaņā ar OCL 11.03.2015. apstiprinātajos statūtos noteikto, OCL komercdarbības veidi atbilstoši NACE klasifikatoram (NACE 1.red.) ir:

- 1) viesnīcas (55.10);
- 2) kempingi un citas īslaicīgas apmešanās vietas (55.2);
- 3) restorāni (55.3);
- 4) slēgtās ēdnīcas un gatavo ēdienu piegāde (55.5);
- 5) operācijas ar savu nekustamo īpašumu (70.1);
- 6) sava nekustamā īpašuma izīrēšana un iznomāšana (70.2);
- 7) individuālās lietošanas priekšmetu un sadzīves aparātūras un iekārtu iznomāšana

² <https://info.ur.gov.lv/#/legal-entity/44103021789>

³ Reģionālais Olimpiskais centrs ir organizācija, kas nodarbojas ar Olimpiskās kustības popularizēšanu, augstu sasniegumu sporta un tautas sporta pasākumu atbalstu Latvijas novados un pašvaldībās.

⁴ Sk. OCL vidēja termiņa darbības stratēģiju 2021. -2025. gadam, 3. punkts. <https://oclimbazi.lv/wp-content/uploads/2021/03/SIA-OCL-Strategija-2021-2025.pdf>

(71.4);

8) sporta objektu darbība (92.61);

9) pārējā sporta darbība (92.62).

Atsevišķi statūtos ietvertie darbības veidi – mazumtirdzniecība ārpus veikaliem (52.6), automobiļu iznomāšana (71.1), citu transportlīdzekļu iznomāšana (71.2), darba mašīnu un iekārtu iznomāšana (71.3), citur neklasificēta izglītība (80.42); atrakciju un atpūtas parku darbība (92.33) – netiek veikti. Līdz ar to Izvērtējumā rekomendēts pārskatīt OCL paredzētos darbības veidus, saglabājot tikai tos, ko OCL sniedz vai plāno sniegt, kā arī aktualizēt tos atbilstoši spēkā esošajai Saimniecisko darbību statistiskās klasifikācijas NACE 2. redakcijai.

KP atbalsta Izvērtējumā ietverto rekomendāciju par OCL statūtu pārskatīšanu un precizēšanu atbilstoši faktiskajai kapitālsabiedrības darbībai.

OCL darbības finansēšanas avots ir ieņēmumi no sniegtajiem pakalpojumiem. Dotācijas zaudējumu segšanai no Pašvaldības vai valsts budžeta OCL nesaņem. OCL darbība laikā no 2017. līdz 2021. gadam ir bijusi ar zaudējumiem (izņemot 2018. gadu). Optimālā gadījumā OCL var strādāt bez zaudējumiem, tomēr līdz šim, ņemot vērā ieguldījumus infrastruktūras uzturēšanā, kā arī pēdējos divus Covid-19 ierobežojumu gadus, OCL ir strādājusi ar zaudējumiem (2021. gada zaudējumi – 9033 EUR).

Izvērtējumā konstatēts, ka OCL, darbojoties ar zaudējumiem, tiek zaudēts īpašnieku ieguldītais kapitāls. Tomēr jāņem vērā, ka OCL īpašnieks ir Pašvaldība, LOK un sporta biedrības. OCL darbības galvenais mērķis nav īpašnieku kapitāla pieauguma nodrošināšana. OCL veic darbību, kam ir komerciāls (peļņas gūšanas) raksturs, bet vienlaikus tam ir arī publisks raksturs.

2020. gadā un 2021. gadā, ņemot vērā Covid-19 epidemioloģisko situāciju valstī un novadā, ļoti būtiski tika ietekmēta apmeklētāju plūsma OCL visās iestādēs – sporta hallē, stadionā, peldbaseinā un airēšanas bāzē, ievērojot atbilstoši Ministru kabineta noteikumus noteikto par apmeklētāju skaitu telpās, sporta bāzu teritorijās vai vakcinācijas sertifikātu uzrādīšanu.

Kā liecina OCL gada pārskati par periodu no 2017. līdz 2021. gadam, ieņēmumi no pakalpojumu sniegšanas (sporta objektu darbība) veido ap 90 % no kopējā OCL apgrozījuma. Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi, t.sk. no ēdināšanas un izmitināšanas pakalpojumiem, veido vidēji 10% no apgrozījuma. No saimnieciskās darbības ieņēmumiem un ar Pašvaldības finansējumu OCL atbalsta gan individuālo sporta veidu sportistus, gan sporta komandas.

Izvērtējumā norādīts, ka OCL sniegto pakalpojumu veidi, cenu politika, kā arī cenas ir caurskatāmas un ekonomiski pamatotas ar pakalpojuma pašizmaksas aprēķinu, tomēr to būtu nepieciešams pārskatīt vismaz reizi gadā. Vienlaikus norādīts, ka OCL pakalpojumu cena šobrīd nesedz izmaksas, bet ir potenciāls nākotnē situācijai mainīties. OCL sniegto pakalpojumu cena normālas iestādes darbības gadījumā spētu nosegt izmaksas.

Kā OCL pamatdarbības galvenie virzieni Izvērtējumā norādīti:

1) sporta bāzu (airēšanas bāze, sporta halle, stadions, Limbažu peldbaseins) apsaimniekošana, t.i., sporta objektu darbība (92.61);

2) „Augstu sasniegumu sporta” programmas realizēšana – Augstas klases sportistu sagatavošana un atbalstīšana, t.i., pārējā sporta darbība (92.62);

3) sporta sacensību un pasākumu organizēšana, t.i., pārējā sporta darbība (92.62);

4) sportistu viesnīcas nodrošināšana (Viesnīcas (55.10).

Pamatdarbības ietvaros OCL nodrošina dažādas sporta un aktīvās atpūtas iespējas dažādām vecuma un interešu grupām – novada iedzīvotājiem (bezmaksas), novada viesiem, vietējā, nacionālā, starptautiskā mēroga sporta organizācijām, profesionāliem sportistiem, organizējot sacensības un čempionātus. OCL sporta kompleksu savām treniņnometnēm

izmanto dažādu sporta veidu klubi, skolas un federācijas ne tikai no Latvijas, bet arī ārvalstīm.

Lielākā daļa pieejamā sporta infrastruktūras laika tiek rezervēts skolu, sporta skolu, sporta klubu un sporta biedrību nodarbībām, saskaņojot telpu izmantošanas grafikus. Šai noslodzei ir izteikta sezonālitate, jo, piemēram, airēšanas bāze darbojas periodā, kad tam ir atbilstoši laikapstākļi.

OCL nodrošina pakalpojumus tādās jomās, kur lielākā daļa no pakalpojumu apjoma paredzēta Pašvaldības izglītības funkciju nodrošināšanai un kur uzturēšanai nepieciešami ievērojami resursi un investīcijas attīstībai, piemēram, peldbaseina infrastruktūra, vieglatlētikas sektora, sporta halles, sporta un sacensību infrastruktūras uzturēšana.

Lai nodrošinātu pakalpojumu pieejamību mazāk aizsargātām sociālajām grupām, OCL piemēro atlaides, piemēram, skolēniem, studentiem, pensionāriem un cilvēkiem ar speciālām vajadzībām. Papildu atlaides pieejamas 3+ ģimenes kartes īpašniekiem, politiski represētām personām.

Ar Ministru kabineta 30.12.2010. rīkojumu Nr. 780 (prot. Nr.75 89. §) "Par nacionālās sporta bāzes statusa piešķiršanu sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Olimpiskais centrs "Limbaži"" airēšanas bāzei⁵, OCL airēšanas bāzei piešķirts nacionālās sporta bāzes statuss. Saņemot nacionālās sporta bāzes statusu, tās īpašniekam ir pienākums nodrošināt, ka tās darbība un tehniskais stāvoklis atbilst normatīvo aktu prasībām. OCL airēšanas bāze ir viena no labākajām ne tikai Latvijā, bet arī Baltijā. Tā nodrošina valsts un starptautisko smaiļošanas un kanoe airēšanas sacensību organizēšanu, kā arī valsts izlases dalībnieku smaiļošanā un kanoe airēšanā sagatavošanu.

OCL airēšanas distancei 2010. gadā ir piešķirts Starptautiskās Kanoe federācijas (ICF) sertifikāts, kas dod tiesības rīkot starptautiskas sacensības smaiļošanā un kanoe airēšanā.

Kā norādīts Izvērtējumā, atbilstoši OCL sniegtajai informācijai, OCL sniedz papildu pakalpojumus, t.sk. sporta bāzu noma sacensību un treniņu nometņu organizēšanai, viesnīcas un ēdināšanas pakalpojumu sniegšana⁶, sporta inventāra iznomāšana. Izvērtējumā secināts, ka OCL papildpakalpojumi būtiski neietekmē konkurenci, ir racionāli un cieši saistīti ar veselību veicinošu pasākumu pakalpojumiem, kā arī tie ir vērsti uz racionālu un lietderīgu rīcību ar OCL resursiem un nav saistīti ar būtiskām investīcijām no Pašvaldības vai OCL puses. Vienlaikus Izvērtējumā rekomendēts Pašvaldībai izvērtēt iespēju uzrunāt privātos tirgus dalībniekus, lai noskaidrotu to viedokli par iespēju iesaistīties konkrēto pakalpojumu sniegšanā OCL telpās.

Iznomājot telpas privātiem sporta pasākumu organizētājiem, OCL gūst papildu ienākumus savas darbības nodrošināšanai, vienlaikus dodot iespēju Pašvaldības iedzīvotājiem saņemt pilnu sporta pakalpojumu spektru vienuviet. Līdz ar to var uzskatīt, ka telpu nomas pakalpojumi kā OCL papildu pakalpojumi ir svarīgi Pašvaldības iedzīvotājiem. Pamatdarbībai nevajadzīgo telpu noma ir pamatā vērsta uz to, lai nodrošinātu lietderīgu rīcību ar OCL mantu (tādējādi ievērojot arī Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma prasības par lietderīgu rīcību ar mantu) un nav uzskatāma par mērķtiecīgu vēlmi sniegt pakalpojumus nekustamā īpašuma tirgū. Zāles iekārtošana sacensībām vai pasākumu vietas iekārtošana tiek īstenota attiecīgajā sporta zālē uz vietas un pakalpojums saistīts ar pamatpakalpojumu, lai nodrošinātu attiecīgu sporta spēļu norisi⁷. Saskaņā ar OCL norādīto, šie pakalpojumi veido mazāk kā 3 % no OCL kopējā neto apgrozījuma.

⁵ Ministru kabineta 2010. gada 30. decembra rīkojums Nr. 780 "Par nacionālās sporta bāzes statusa piešķiršanu sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Olimpiskais centrs "Limbaži"" airēšanas bāzei".
<https://likumi.lv/ta/id/224027>

⁶ Skat. <https://oclimbazi.lv/piedavajums-sporta-un-kulturas-pasakumiem/>

⁷ Darbība atbilst OCL statūtos noteiktajiem pamatdarbības veidiem – operācijas ar savu nekustamo īpašumu (70.1), individuālās lietošanas priekšmetu un sadzīves aparātūras un iekārtu iznomāšana (71.4), sava nekustamā īpašuma izīrēšana un iznomāšana (70.2).

Izvērtējumā rekomendēts, ka nākotnē būtiski būtu novērtēt maksas pakalpojumu cenas, lai tajās tiktu ietverti visi izdevumi.

Attiecībā uz izmitināšanas pakalpojumiem, no Izvērtējuma secināms, ka konkrētie pakalpojumi tiek sniegti viesnīcā Lielzera ielā 33, Limbažos, sportistu viesnīcā Sporta ielā 3, Limbažos. Kā arī airēšanas bāzes darbība ietver kempinga mājiņu pakalpojumus.

Statūtos ietvertais darbības veids – kempingi un citas īslaicīgas apmešanās vietas (55.2) – tiek attiecināts uz treniņnometņu organizēšanas pakalpojumu, kas ir sezonāla rakstura pakalpojums, kas no attiecīgā pakalpojuma gūtos ienākumus OCL ļauj ieguldīt nelielos kosmētiskajos remontos, inventāra iegādē un sportistu atbalstīšanā. Ņemot vērā ka 2022. gadā nebija pieejama viesnīca Sporta ielā 3, jo tā bija rekonstrukcijā, par 2/3 samazinājās OCL sniegto pakalpojumu apjoms, kas būtiski ietekmē šo finanšu periodu.

Attiecībā uz OCL sniegtajiem ēdināšanas pakalpojumiem norādīts, ka šo darbību var attiecināt uz OCL statūtos norādīto komercdarbības veidu – restorāni (55.30). Izvērtējumā norādīts, ka OCL sniegtie ēdināšanas pakalpojumi būtiski neietekmē tirgu, jo veido 5 % no OCL kopējā neto apgrozījuma (2021. gadā – 31 441 EUR jeb 5,19 %). Ēdināšanas pakalpojuma sniegšana ir vērtēta kā pamatota, nodrošinot efektīvu un racionālu OCL resursu izmantošanu un ir cieši saistīta ar pamatpakalpojumu – treniņnometņu un sacensību organizēšanu. Turklāt OCL esošā kafējnīca darbojas ziemas sezonā, vasarā kafējnīca ir slēgta (vasarā kafējnīca nodrošina nometņu dalībnieku ēdināšanu).

Tāpat Izvērtējumā sniegta informācija, ka 2019. gadā OCL veica komersantu aptauju, aicinot privātos komersantus nomāt kafējnīcas (pilnībā aprīkotas) telpas peldbaseina telpās, bet nepieteicās neviens pretendents (privātais komersants). Līdz ar to, ņemot vērā aptaujas rezultātu, lai turpinātu nodrošināt kompleksu un salāgotu pakalpojumu “*ēdināšana + izmitināšana + telpas sporta treniņiem un nodarbībām*”, tika pieņemts lēmums OCL pašai nodrošināt turpmāk šo pakalpojumu.

Kā secināts Izvērtējumā, būtiskākais ieguvums patērētājiem no OCL darbības ir plaša sporta pakalpojuma pieejamība un nepārtrauktība, vispārējās izglītības, profesionālās izglītības iestādēm un interešu izglītības īstenotājiem, ikdienas treniņu iespējas tuvu dzīvesvietai un iespēja apmeklēt starptautiskus sporta pasākumus tuvu dzīvesvietai.

Kopumā Izvērtējumā secināts, ka līdzšinējā OCL darbība nav radījusi problēmas privāta pakalpojuma attīstībai. OCL iesaiste komercdarbībā nerada negatīvu ietekmi uz privātajiem uzņēmumiem un konkurences procesu kopumā. Tāpat OCL darbība tieši vai netieši negatīvi neietekmē privātā sektora inovācijas tirgū Latvijā kopumā un Pašvaldības teritorijā.

Pašvaldības teritorijā un tuvākajos novados lielāko daļu pakalpojumu sniedz ievērojams skaits privāto komersantu. Kā galvenais šķērslis ir uzskatāms finansējuma apmērs, kas nepieciešams pakalpojumu veidu uzturēšanai, izpildot noteiktas normatīvos noteiktās kvalitātes prasības, pakalpojumu apjoms, kas kopumā veido ļoti lielas investīcijas un pakalpojuma nodrošināšanas izmaksas.

Konkurence tirgū ir pietiekama, jo iedzīvotāju veselības veicināšanas pakalpojumu sniedzēju apjoms Latvijā ir pietiekams, t.sk. privātie komersanti. OCL darbība ir orientēta uz Pašvaldības iedzīvotājiem un profesionāliem sportistiem. Multifunkcionālo sporta zāļu darbības jomā lielākie komersanti ir tieši pašvaldību kapitālsabiedrības.

Vienlaikus Izvērtējumā secināts, ka jāņem vērā, ka Pašvaldības teritorijā vēl daļā pakalpojumu jomu darbojas privātie komersanti (trenažieru zāles, izmitināšanas pakalpojumi).

Attiecībā uz privāto komersantu iespēju nodrošināt pakalpojumu sniegšanu, gadījumā, ja Pašvaldība izlemtu neturpināt līdzdalību OCL, norādīts, ka tas ir atkarīgs no pakalpojumu veida, piemēram, privāto pakalpojumu sniedzēju piedāvājums trenažieru zāles pakalpojumam ir pietiekami plašs. Peldbaseina, sporta zāļu, vieglatlētikas skrejceļu pakalpojumu nodrošināšanu lielākoties nodrošina pašvaldību iestādes vai kapitālsabiedrības, t.sk. olimpiskie centri. Nacionālās sporta bāzes darbības nodrošināšanā privāto tirgus dalībnieku kapacitāte ir

atzīstama par nepietiekamu. Izmitināšanas pakalpojumu piedāvājums privāto tirgus dalībnieku sniegunā ir pietiekami plašs.

OCL pārtraucot darboties (publiskai personai neturpinot līdzdalību kapitālsabiedrībā), Pašvaldības iedzīvotājiem pakalpojumu saņemšana līdzšinējā apjomā un/ vai izmaksās varētu mainīties, tāpat varētu būtiski mainīties pakalpojumu saņemšanas apjoms, pieejamība un izmaksas Pašvaldībai par saņemtajiem pakalpojumiem (vispārējās un profesionālās izglītības iestādes), kas savukārt atstātu negatīvu ietekmi uz nodokļu maksātājiem.

Līdz ar to Izvērtējumā secināts, ka OCL darbība, apsaimniekojot nacionālās nozīmes sporta bāzi, atbilst VPIL 88. panta pirmās daļas 3. punktā paredzētajam nosacījumam. Airēšanas sporta bāze Latvijas mērogā ir unikāla, jo ir vienīgā, kurā var notikt starptautiska mēroga sacensības un šobrīd Latvijā nav citu alternatīvu, kas varētu nodrošināt attiecīga līmeņa infrastruktūras pieejamību, lai rīkotu starptautiska līmeņa sacensības. Attiecīgi OCL darbība atbilst arī VPIL 88. panta pirmās daļas 1. punktā paredzētajam nosacījumam.

OCL darbības ietvaros tiek sniegti sporta pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai, līdz ar to, apsaimniekojot OCL un sniedzot sporta pakalpojumus, darbība atbilst VPIL 88. panta pirmās daļas 2. punkta nosacījumam.

OCL darbība, piedāvājot Limbažu novadam unikālu daudzfunkcionālu pakalpojumu klāstu vienuviet, atbilst arī VPIL 88. panta 1. punktā paredzētajam nosacījumam, jo tirgus nav spējīgs nodrošināt profesionālajam sportam, izglītības procesam un jebkuram Pašvaldības iedzīvotājam svarīgos sporta pakalpojumus vienuviet.

Līdz ar to Izvērtējumā secināts, ka Pašvaldības tiešā līdzdalība OCL būtu jā saglabā. Vienlaikus Izvērtējumā aicināts Pašvaldību uzrunāt komersantus visā Latvijā par iespējamo pakalpojumu sniegšanu OCL piederošajā infrastruktūrā. Ja privātais sektors nav ieinteresēts šādu pakalpojumu sniegšanā, tad Pašvaldībai tie ir jāturpina sniegt, kā līdz šim.

Papildus Izvērtējumā ieteikts izvērtēt lietderību un iespēju iegūt no biedrības "Latvijas Futbola federācija", biedrības "Latvijas Vieglatlētikas savienība" un biedrības "Latvijas Kanoē federācija" tās īpašumā kopumā esošās 0,6 % (0,2 % katrai) OCL kapitāla daļas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

KP viedoklis

Nemot vērā Izvērtējumā norādīto informāciju, attiecībā uz OCL nodotās sporta infrastruktūras apsaimniekošanu, KP ieskatā, OCL pamatdarbība ir uzskatāma par atbilstošu VPIL 88. panta pirmās daļas 3. punktam tiktāl, cik konkrētais pakalpojums ir saistīts ar OCL apsaimniekotajiem infrastruktūras objektiem piešķirto nacionālās sporta bāzes statusu un nepieciešamību nodrošināt šī statusa piešķiršanas mērķi⁸. Minētais secinājums par atbilstību VPIL 88. panta pirmās daļas 3. punktam, KP ieskatā, būtu attiecināms arī uz infrastruktūras objektiem, kuriem saskaņā ar izvērtējumā norādīto informāciju nav piešķirts nacionālās sporta bāzes statuss, taču tie ir reģistrēti Latvijas valsts sporta bāzu reģistrā⁹ un ar šo infrastruktūras objektu palīdzību tiek nodrošināta reģionālā Olimpiskā centra darbība un tā izveides mērķis.

Attiecībā uz papildpakalpojumiem KP norāda, ka neatkarīgi no tā, vai konkrētais pakalpojums tiek sniegts kā pamatpakalpojums vai papildu pakalpojums, tā sniegšana ir jāvērtē VPIL 88. panta pirmās daļas kontekstā, pamatojot kādu no VPIL 88. panta pirmajā daļā noteiktajiem priekšnoteikumiem un to, ka konkrēto mērķu sasniegšana nav iespējama ar citiem, efektīvākiem līdzekļiem. Likumdevējs, pieņemot konkrēto tiesību normu, nav izšķīris atšķirīgus kritērijus kapitālsabiedrību pamatpakalpojumiem un papildu pakalpojumiem, līdz ar

⁸ Saskaņā ar likumprojekta „Par nacionālās sporta bāzes statusu” anotācijā norādīto, šī statusa mērķis ir saglabāt Latvijas Republikas galvenās sporta bāzes un nodrošinātu tajās iespēju rīkot starptautiskas sporta sacensības, kā arī lai radītu apstākļus Latvijas sportistu sagatavošanai pasaules un Eiropas čempionātiem un citām starptautiskām sacensībām. Pieejama:

<http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/1AF33C7E6061F314C22573B8003BEDEC?OpenDocument>

⁹ <https://www.izm.gov.lv/iv/sporta-bazu-registrs>

to secināms, ka likumdevēja mērķis, neatkarīgi no pakalpojumu veida vai veida, kā pakalpojums tiek apzīmēts, ir bijis ierobežot nepamatotu publiskas personas saimniecisko darbību. Vienlaikus, ņemot vērā, ka publiskajām personām no Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma¹⁰ (turpmāk – Pārvaldības likums) izriet pienākums nodrošināt publiskai personai piederošu kapitāla daļu un publiskas personas kapitālsabiedrību racionālu un ekonomiski pamatotu resursu izmantošanu, pastāv nepieciešamība rast saprātīgu un samērīgu līdzsvaru starp publiskās personas kapitālsabiedrības pienākumiem, kas izriet no Pārvaldības likuma, Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma un VPIL 88. pantā noteiktajiem ierobežojumiem. Līdz ar to, KP ieskatā, praksē ir iespējams izmantot vēl četrus KP noteiktus kumulatīvus papildu kritērijus¹¹ kā VPIL 88. panta otrajā daļā noteiktā ekonomiskā izvērtējuma sastāvdaļu, pēc kuru izvērtēšanas un konstatēšanas būtu iespējams pilnvērtīgi izlemt par papildu pakalpojumu sniegšanu: 1) pakalpojumi būtiski neietekmē tirgu/konkurenci; 2) pakalpojumi ir racionāli un cieši saistīti ar pamatpakalpojumu; 3) pakalpojumi nodrošina resursu lietderīgu izmantošanu (veicina publiskas personas kapitālsabiedrības maksāspēju), vienlaikus ir svarīgi, ka tiek rūpīgi izvērtēta šādu resursu uzturēšanas pamatotība, lai konkrētā papildpakalpojuma sniegšana nebūtu vērtējama jau kā pamatpakalpojums; 4) pakalpojumi nav saistīti ar būtiskām investīcijām no publiskas personas kapitālsabiedrības puses.

Attiecībā uz telpu nomas pakalpojumiem, KP ieskatā, sniedzot šos pakalpojumus, OCL racionāli un lietderīgi izmanto savā rīcībā esošo infrastruktūru un resursus. Vienlaikus KP norāda, lai nepieļautu konkurences neitralitātes pārkāpumu, ir būtiski, lai OCL ievēro prasību pakalpojumu cenas noteikt, balstoties uz tirgus izmaksām.

Vērtējot OCL sniegtos trenažieru zāļu pakalpojumus, KP ieskatā, šie pakalpojumi var tikt vērtēti kā pakalpojumi, kas izriet un ir saistīti ar OCL stratēģiskajiem mērķiem, t.sk., nodrošinot sportistiem pilnvērtīgas treniņu iespējas OCL pārvaldītajā infrastruktūrā. Vienlaikus, KP ieskatā, nav izslēdzama iespēja konkrēto pakalpojumu sniegšanā iesaistīt arī privāto sektoru, piemēram, iznomājot trenažieru zāļu telpas privātiem pakalpojumu sniedzējiem.

Attiecībā uz OCL sniegtajiem izmitināšanas pakalpojumiem KP norāda, ka būtu nepieciešams papildināt izvērtējumu, norādot, kāda daļa no ienākumiem par izmitināšanas pakalpojumiem ir saistīta ar viesnīcas pakalpojuma nodrošināšanu sportistiem un sporta treniņnometņu rīkošanu, kas varētu tikt vērtēti kā cieši saistīti pakalpojumi ar OCL pamatdarbības funkciju, kas izriet no piešķirtā nacionālās sporta bāzes statusa, un cik lielu daļu sastāda izmitināšanas pakalpojumu sniegšana citiem interesentiem. Tāpat, Izvērtējums būtu papildināms, norādot informāciju par izmitināšanas pakalpojumu cenām, kā arī konkurences situācijas vērtējumu šo pakalpojumu sniegšanas tirgū un atbilstību VPIL 88. panta pirmās daļas priekšnoteikumiem.

Vērtējot OCL darbību ēdināšanas pakalpojumu sniegšanā, KP ņem vērā Izvērtējumā sniegto informāciju, ka Pašvaldība 2019. gadā ir veikusi aktīvas darbības (veikusi komersantu aptauju par iespējamo pilnībā aprīkotās kafejnīcas telpu nomu), lai veicinātu privātā sektora iesaisti OCL nepieciešamo ēdināšanas pakalpojumu nodrošināšanā. Vienlaikus, publiski pieejamā informācija liecina, ka OCL ēdināšanas pakalpojumu jomā iesaistās ne tikai, nodrošinot ēdināšanas pakalpojumus sportistiem, bet arī piedāvā pakalpojumus tirgū (kafijas pauzes, ēdināšana semināru un konferenču rīkotājiem, banketu rīkošana līdz 120 personām, sporta un kultūras pasākumu dalībnieku ēdināšana līdz 700 personām). Līdz ar to arī attiecībā uz ēdināšanas pakalpojumu sniegšanu, kas attiecas uz pakalpojumu sniegšanu tirgū,

¹⁰ Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 2. pants.

<https://likumi.lv/ta/id/269907>

¹¹ Minētie kritēriji ir uzskatāmi tikai par VPIL 88. panta otrajā daļā noteiktā ekonomiskā izvērtējuma sastāvdaļu un neatceļ VPIL 88. panta pirmajā daļā noteikto ierobežojumu ievērošanu. Situācijā, kad pastāv pretruna starp minētajiem kritērijiem, priekšroka ir dodama VPIL 88. panta pirmajā daļā noteiktajam.

Izvērtējums būtu papildināms ar konkurences situācijas vērtējumu šo pakalpojumu sniegšanas tirgū un atbilstību VPIL 88. panta pirmās daļas priekšnoteikumiem.

Kā arī, iespējams, vairāku gadu periodā faktiskā situācija var būt mainījusies un privātie tirgus dalībnieki varētu būt ieinteresēti nomāt kafejnīcas telpas. Līdz ar to, KP aicina Pašvaldību, ņemot vērā apstākļus tirgū, vērtēt iespēju atkārtoti veikt komersantu aptauju par iespēju nomāt kafejnīcas telpas OCL telpās, t.sk., nodrošināt ēdināšanas pakalpojumu sniegšanu sportistiem.

KP norāda, ka attiecībā uz pakalpojumiem, kas nav tieši saistīti ar OCL pamatdarbības mērķu sasniegšanu, KP ieskatā, tie būtu sniedzami tikai gadījumā, ja būtu konstatējama tirgus nepilnības pastāvēšana un konkrēto pakalpojumu sniegšanā nebūtu iespējams piesaistīt privātos tirgus dalībniekus.

Kā arī noslēgumā KP aicina Pašvaldību un kapitālsabiedrību regulāri veikt konkurences neitralitātes risku novērtējumu¹², konsultējoties ar komersantus pārstāvošām biedrībām vai nodibinājumiem (t.sk. pašiem komersantiem), tādējādi novērtējumā gūstot vispilnīgāko un visaptverošāko informāciju. KP norāda, ka minētais konkurences neitralitātes pārkāpumu risku novērtējums ir atzīstams par būtisku ekonomiskā izvērtējuma sastāvdaļu, ar kura palīdzību publiskai personai ir iespējams ne tikai identificēt iespējamās konkurences neitralitātes pārkāpumu riskus, bet arī tos novērst.

Priekšsēdētājs

J. Gaiķis

¹² Sīkāka informācija pieejama Konkurences neitralitātes izvērtēšanas vadlīnijās. Pieejamas: https://ej.uz/konkurences_neitralitate